

De Ik Ben God Show

Mart Smeets kon zich het telefoongesprek van anderhalf jaar geleden nog goed herinneren. Hij wist zelfs nog welke muziek hij toen draaide. Een volledig onbekende cd van een al even onbekende band die alleen al daarom bij Mart erg in de smaak viel.

‘Smeets,’ zei hij nog half in de ringtone van Studio Sport.

‘Ha die Mart, met Reinout Oerlemans.’

Mart was stomverbaasd. Wat moest die vent van hem? Die druktemaker, dat groentje. Snel een nieuw telefoonnummer aanvragen. Als zelfs Oerlemans hem belde. Morgen meteen doen. ‘Luister Mart, ik bel je voor iets geweldigs. Het gaat om een prachtig nieuw concept. Een format om van te smullen. We zijn bezig met een formule waar niemand omheen kan en waar iedereen het over zal hebben.’

Ja, ja, schiet maar op, dacht Mart.

‘En jij Mart, jij doet mee. Sterker, zonder jou geen programma. En geen programma zonder jou,’ zei Reinout er verstrikt in zijn woordenbrij onnodig achteraan.

Even was het stil aan de telefoon. Waaraan het lag kon Mart niet thuisbrengen, maar plots vond hij Reinout een stuk aardiger. Die jongen had er toch wel goede kijk op.

‘Het wordt een wervelende show,’ ging Reinout verder. ‘Informatief, onderhoudend en spectaculair. Alles zit erin. De show wordt spraakmakend, zoveel staat nu al vast.’

Spraakmakend, dat beviel Mart wel. Zo wilde hij ook televisie maken. Tot nu toe was hem dat alleen gelukt bij Studio Sport en aanverwante sportprogramma’s. Als het aan hem lag, kon hij zo aanschuiven bij andere praat- en discussieprogramma’s. Mart wist namelijk overal veel van. Kennis die hij graag liet horen. Zijn sportanekdotes waren befaamd. Andere verhalen en anekdotes lagen klaar.

‘En waar gaat het over? Welke rol speel ik? Wie doen er nog meer mee?’ Mart stapelde vraag op vraag. Meteen had hij daar spijt van. Dat klonk veel te gulzig. Veel liever kwam hij bedachtzaam, kalm en erudiet over.

‘Het programma heet de *Ik Ben God Show*,’ vertelde Reinout. ‘Bekende Nederlanders gaan met elkaar de strijd aan wie God is. God op aarde. God in Nederland. Voor een heel jaar. De meest prestigieuze titel die je kunt bedenken. Voor een echte jongen van Jan de Wit, een jongen van stavast, een kerel die niet voor het eerste zuchtje wind aan de kant gaat. Een man met principes, met ballen. Zoals jij, Mart.’

Reinout smeerde de stroop rijkelijk. In werkelijkheid had hij helemaal geen hoge pet op van mensen als Mart. Hij vond ze maar zielige figuren die veel te veel van zichzelf hielden. *Losers* die constant schouderklopjes nodig hadden en om aandacht smeekten. Van die lui die het niet genoeg over zichzelf konden hebben. Afstotend en walgelijk. Maar Mart en consorten zorgden wel voor spannende televisie en veel kijkers. En daar ging het Reinout om.

‘Ik doe eigenlijk nooit mee aan deze spelletjes,’ zei Mart. ‘Ik ben meer van het serieuze werk. Een debat in Buitenhof of een vraaggesprek bij Nova. Maar dit concept spreekt me wel aan. Hier wil ik wel een uitzondering voor maken.’

Het waarom bleef onduidelijk. Reinout vroeg er niet naar. Mart was om.

- 0 -

Toen Reinout zijn mobieltje neerlegde, maakte hij een denkbeeldige *high five*. *Yes*, de grootste lul had hij binnen. Als je ze maar kietelde. Eigenlijk had het hem niet eens zoveel moeite gekost. Hij zou de naam van Mart schaamteloos gebruiken om anderen over de streep te trekken. Jammer trouwens dat Pim Fortuyn dood was. Die zou hoge ogen hebben gegoooid. Of zou hij hem postuum mee laten doen?

Hé, had hij hier geen schitterende format in handen? dacht hij opgewonden. Bekende dode Nederlanders in competitie voor de titel grootste Nederlander van de eeuw. Rembrandt, Erasmus, Cruyff en Fortuyn, hij zag het al helemaal voor zich. Daarna zou hij het programma verkopen in heel Europa. Met als slotstuk een spetterende Europese finale met bijvoorbeeld Churchill en De Gaulle.

Het ging al goed met zijn productiebedrijf Eyeworks. Hiermee zou hij helemaal binnenlopen.

- o -

Het eerste jaar van de *Ik Ben God Show* was een daverend succes. Na hoge kijkcijfers en juichende kritieken kopten de media in superlatieven. Baanbrekende, vernieuwende tv en een pareltje in barre tv-tijden, hoorde je. Reinout Oerlemans glom wat af.

Na spannende voorronden, was de finale het absolute klapstuk van het tv-seizoen. Nederland zat aan de buis gekluisterd. Mart Smeets, Pieter Storms en Hugo Borst stredden in de finale wie zich God mocht noemen. En dat nadat Mart in de voorronden toch geen geringe tegenstanders als Louis van Gaal en Prins Bernhard had verslagen. Pieter 'Storms hier' rekende 'als een breekijzer' af met Herman Heinsbroek en Co Adriaanse. Hugo Borst nam het op tegen Volkert van der G. en Mohammed B. Dat werd een makkie, een *walk-over*. 'Zo kunnen we allemaal winnen,' had Mart nog geprotesteerd.

Reinout presenteerde de finale en Mart won uiteindelijk. Met het spel *Bezoek aan de gewone man* had hij zijn tegenstanders de das omgedaan. Marts ongekeerde populariteit als sportverslaggever was daar niet vreemd aan.

Stemmen gingen op dat de finale was verkocht. Dat Reinout Oerlemans Mart als winnaar wilde en de finale op zijn lijf had geschreven.

Mart zat niet met die geruchten. Hij had gewonnen. Hij was God. Van heel Nederland. En voor een heel jaar. Natuurlijk waren er weer mensen die hem zijn titel niet gunden. Die had je altijd en overal. Jammer dat het geen eenmalige show was. Hij verdiende de titel eigenlijk voor het leven. Wie kon er aan hem tippen? Fortuyn misschien. Maar ja, die was dood.

- o -

'Zeg Mart,' belde Reinout 'ik zoek een juryvoorzitter van formaat' *nogal logisch met dat dikke lijf van je* 'voor de tweede finale van de *Ik Ben God Show*. Wist je trouwens dat Ben in het Turks 'ik' betekent. En God...'

'Natuurlijk weet ik dat,' loog Mart die geen flauw benul had wat Reinout bedoelde.

'Ik dacht meteen aan jou Mart. Wie beter dan de winnaar van vorig jaar kan dat doen. De voorronden zijn achter de rug. Johan Derksen, Henk Westbroek en' *na jou de grootste lul van Nederland* 'Peter R. de Vries zitten in de finale. De jury bestaat uit de finalisten van vorig jaar, maar jij bent natuurlijk de juryvoorzitter. Deze rol is op je' *vette* 'lijf geschreven.'

Natuurlijk deed Mart mee. Kon hij zijn tanende glorie als God nog wat glans geven.

Vervelend was het natuurlijk wel dat hij na de finale God af was.

Het was eigenlijk vanzelfsprekend dat hij de nieuwe juryvoorzitter was. Nederlanders zagen en hoorden hem graag, ze hielden van zijn stem en leerden van zijn verhalen. Hij mocht zijn publiek niet teleurstellen. Dat kon hij niet maken. De laatste tijd dacht hij wel eens aan een politieke partij. Een beweging eigenlijk, volledig anders dan de gevestigde politiek. In de kortste keren zou hij een rol van betekenis spelen. Geen twijfel mogelijk. Heel anders dan die Peter R. de Vries die ook politieke aspiraties had. Die nitwit zou roemloos ten onder gaan, wist Mart.

De Vries was een grote kanshebber in de finale, had Mart opgevangen. In de *polls* lag hij duidelijk voor op Westbroek en Derksen. Van de laatste twee had hij niets te duchten. Zijn

roem van vorig jaar zou een overwinning van een van deze twee gemakkelijk overstemmen. Met De Vries zou dat moeilijker liggen. Hij moest er niet aan denken.

- o -

De show begon om negen uur. Het was stil op straat. In de studio en in de huiskamers hing een ongekennde spanning. De drie finalisten zaten er al even gespannen bij. De juryleden liepen nonchalant en ogenschijnlijk ontspannen door de studio. Ze maakten links en rechts een praatje en graptten met het publiek.

Toch was Mart helemaal niet zo rustig. Het zat hem helemaal niet lekker dat hij over een paar uur zijn titel moest inleveren. En dan waarschijnlijk ook nog aan die De Vries.

‘Nog tien minuten,’ riep de floormanager.

- o -

‘Goedenavond, dames en heren,’ kondigde Reinout de *Ik Ben God Show* aan. ‘Voor het tweede jaar op rij de show der shows. Een spektakel waar morgen iedereen over zal praten. Peter R. de Vries, Henk Westbroek en Johan Derksen nemen het tegen elkaar op in een zinderende finale. Om elf uur weten we wie de nieuwe God is. De nieuwe God van Nederland.

En geen show zonder een vakbekwame jury. Mag ik u voorstellen aan de finalisten van vorig jaar en de juryleden van dit jaar: Pieter Storms, Hugo Borst en juryvoorzitter en huidige God van Nederland Mart Smeets.’

Nadat Reinout het publiek en de kijkers thuis had bijgepraat over de rest van de avond, kon het beginnen. De eerste ronde was een vragenronde.

‘Mag ik Johan Derksen naar voren vragen?’

‘Johan, je hebt een reputatie als het om voetbal gaat. Bovendien ben je hoofdredacteur van *Voetbal International*. Ben je de beste in je vak?’

Johan blies bedachtzaam de rook uit van zijn eeuwige sigaar. ‘Wat is de beste. Ik praat niet graag over de beste. Je hebt vrijwel alleen maar slechte verslaggevers. Op radio en tv en in de geschreven media. Slechts een paar steken boven de grijze middelmaat uit. Daar hoor ik zeker bij. Anders was ik niet zoveel te zien en te horen en al zo’n lange tijd hoofdredacteur van het enige gezaghebbende voetbaltijdschrift in Nederland.

Je kunt me vergelijken met Cruyff. De beste voetballer ooit tussen eigenlijk alleen maar brandhout. Zo voel ik me ook tussen mijn vakcollega’s. Ja, laat ik maar eens zeggen wat ik al veel langer denk: ik ben de beste. Neem nou *Voetbal Insite* op RTL 5. Daar zit ik dan als voetbalinstituut met een presentator als Barbara Barend. Dat kind komt net kijken. En het is nog een vrouw ook.’

Johan sloeg zich daarna al even gemakkelijk door de vragenronde heen. Hij gaf blijk van een gedegen kennis en een gewaardeerde eigengereidheid. Hier en daar had hij een kwinkslag in huis waarbij Johan dan zijn snor iets optrok. Geen enkele vraag leek hem enige moeite te kosten.

‘Goed gedaan, Johan, zei Mart na afloop gemeend. ‘Sterk en met veel bravoure.’ Jammer dat je al zo’n grote achterstand hebt op De Vries en daarom niet meer kunt winnen, dacht hij er meteen achteraan. Zij hoop was nu op Westbroek gevestigd.

- o -

De vragen en rondes regen zich aaneen. In de tussenstand liepen Johan Derksen en Henk Westbroek iets in op Peter R. de Vries. Het verschil was echter nog aanzienlijk en waarschijnlijk onoverbrugbaar. De laatste twee rondes zouden duidelijkheid brengen. ‘De kijkers naar de show van vorig jaar weten het nog,’ hervatte Reinout. ‘Het situatiespel. Daarin komen de finalisten in een ongemakkelijke situatie terecht. Iemand waarvan ik u zo ga verklappen wie het is, maakt het de kandidaten erg moeilijk. Hoe pakt onze finalist het aan? Als tegenspeler hebben we vanavond niemand minder bereid gevonden dan onze minister van Integratie en Vreemdelingenzaken, Rita Verdonk. Applaus graag.’

Rita Verdonk stapte zelfverzekerd op Reinout af.

‘Dag meneer Oerlemans, leuk om hier te zijn. Elke gelegenheid om mijn ideeën naar voren te brengen, pak ik met beide handen aan. Als een tegenwicht tegen die media die er een sport van hebben gemaakt om mij aan te vallen. Dat is op de man spelen en dat kan natuurlijk niet. Maar ja in Nederland schijnt alles te mogen. Tot het neerschieten en neersteken van mensen als Pim Fortuyn en Theo van Gogh toe.’

‘Mevrouw Verdonk,’ onderbrak Reinout haar, ‘om daar op door te gaan, voor de een staat u bekend als een strenge doch rechtvaardige minister, maar voor de ander bent u een hardvochtig en onaangenaam mens. Hoe staat u in deze haat-liefdekloof?’ Haat-liefdekloof, wat een vondst, dacht Reinout tevreden. Hoe kwam hij er toch steeds weer op.

‘Wilt u dat werkelijk weten?’ sneerde Rita Verdonk. ‘Wilt u dat? Nee, meneer Oerlemans, want u vraagt net als alle anderen naar de bekende weg. De vragen die iedereen vraagt. De onzin, de opsmuk. Vraagt u maar eens naar de criminaliteitscijfers onder vluchtelingen of Marokkaanse jongeren. Nee, dat doet u niet. Daar hoor ik u niet over. Dat onderwerp snijdt u niet aan. U bent al evengoed onderdeel van die linkse kerk.’

Ík, dacht Reinout.

‘Waarom sta ik trouwens niet in de finale?’ vroeg Rita ineens. ‘Ik houd toch ook veel te veel van mezelf, ik laat toch ook elke kritiek van me afglijden. Ik heb toch ook die grijns op mijn gezicht als ik weer eens wat kinderen over de grens zet. Ik wacht toch ook op die schouderklopjes en complimenten die almaar uitblijven.’

‘Fijn, mevrouw Verdonk. Bedankt voor uw toelichting. U had inderdaad uw mannetje in deze finale wel gestaan. Met permissie wil ik nu graag verder gaan. Wil Henk Westbroek naar voren komen?’

Henk zette zijn borreltje neer en liep op Rita Verdonk af. Het is nu of nooit, dacht hij. Als ik nog wil winnen, zal ik alles uit de kast moeten halen.

‘Vies, vuil kutwijf,’ schreeuwde hij tegen haar. Reinout toch niet gauw zonder woorden viel stil. Rita blikte of bloosde niet. ‘Jij smerige kankertrut. Je helpt Nederland naar de klote. De stront in. Alles wat verschillende culturen samen met veel moeite voor elkaar hebben gekregen, breek je voor hun ogen af. Door jou zitten we opgescheept met een samenleving waarin mensen elkaar wantrouwen en ontlopen. Door jou is iedereen met een kleurtje een terrorist. Godverdomme.’

‘Godverdomme, toe maar,’ onderbrak Rita hem. ‘Kijk meneer Westbroek, laat ik u een paar feiten geven. Als je bruin, geel of zwart bent, dan ben je anders dan witte mensen zoals u en ik. Kenianen lopen hard, Amerikaanse negers kunnen goed dansen en Aziaten zijn slim. Waarom zouden we die verschillen ontkennen.’

‘O ja,’ zei Westbroek. ‘En Surinamers zijn zeker lui en negers hebben een grote lul?’

‘U zegt het meneer Westbroek. ‘Ik zou het niet weten, behalve dat van die negers dan. Ik heb het onlangs allemaal eens op een rijtje gezet en wat blijkt: buitenlanders zijn crimineel, ze werken niet, slaan hun vrouwen en praten geen woord Nederlands. Dat zijn feiten, meneer Westbroek. Dat is andere koek dan dat gescheld van u.’

Henk Westbroek snapte maar al te goed dat hij had verloren. Zijn geschreeuw viel in het niet bij het weloverwogen optreden van Rita Verdonk. Hij zag ook Mart vol bewondering naar haar kijken. ‘Vuile tyfushoer,’ probeerde hij nog.

Reinout was opgetogen. De kansen van zijn gedoodverfde winnaar stegen met de minuut. Nog één ronde.

- 0 -

‘De laatste ronde, dames en heren. Over ongeveer een half uur weten we wie van deze drie finalisten de nieuwe aardse en Nederlandse God is. Nog even, en het is bekend wie de fakkel van Mart Smeets overneemt.’

Mart glimlachte als een boer met kiespijn naar de camera.

‘De laatste ronde is een bijzondere ronde,’ legde Reinout uit. ‘Het is een tweegesprek. Een tweegesprek met niemand minder dan God zelf. De enige echte hemelse God. Het is het eerste publieke optreden van God op aarde. Ik ben er erg trots op dat hij voor ons een uitzondering heeft gemaakt en speciaal voor deze show naar de studio is gekomen. God van harte welkom.’ Zoals het God betaamt, liep hij statig naar de microfoon. Daar liet hij zich samen met Reinout het applaus welgevallen.

‘Beste God, wat fijn dat u er bent. Het is uw eerste kennismaking met Nederland. Wat zijn uw eerste indrukken?’

‘Gemengd als ik eerlijk mag zijn. Het is natuurlijk erg leuk om er eens uit te zijn, maar wat ik zie maakt me niet blij. Ik ben nog even bij Kardinaal Simonis langsgegaan, maar daar werd ik ook al niet blij van. Wat is er toch met Nederland aan de hand? Tot voor enkele jaren was dit landje een vrij ademende, tolerante en solidaire samenleving waar het goed wonen en leven was. Niet alleen voor Nederlanders, maar voor mensen van allerlei cultuur en kleur. Nu zie ik vijandigheid, mensen die niet meer met elkaar praten en elkaar uit de weg gaan. Waar is de vriendelijkheid gebleven? Waar het gedogen? Waar zijn de minderheden die eerder wel meededen? Nee, het gaat niet goed met Nederland. Mevrouw Verdonk, daar zullen we na afloop van de show eens een hartig woordje over moeten wisselen. En dan deze show, beste Reinout. Je geeft de grootste ijdeluiten van Nederland een platform en noemt dat goede televisie.’

‘Peter R. de Vries, mag ik je uitnodigen?’ zei Reinout snel voordat God verder kon gaan.

Peter beende op het tweetal af. Hij had dezelfde twinkeloogjes als altijd. Bij God en Reinout aangekomen nam hij de pose aan waarmee hij op de plaats delict ook altijd succes had.

‘Zo God,’ zei hij. ‘Om maar met de deur in huis te vallen. Wat heeft u de afgelopen pakweg twee millennia gedaan om de misdaad te bestrijden? Wat heeft u gedaan om gevaarlijke criminelen achter slot en grendel te krijgen? Waarom lopen moordenaars en verkrachters nog steeds vrij rond? Wat heeft u gedaan om het falende rechtssysteem aan te pakken? Laat ik voor u antwoorden. Niets God. Helemaal niets.’

God was verbluft, niet in staat om ook maar een woord uit te brengen.

‘Terwijl ik,’ vervolgde Peter, ‘de benen onder me uitloop om die boeven te vangen. Heeft u gehoord van de Puttense Moordzaak? Van de Schiedamse Parkmoord misschien? In beide gevallen kreeg ik de ten onrechte gevangenzittende mannen vrij en de echte daders achter tralies. Waar was u toen? Ik kan me niet herinneren dat ik u toen heb gezien. Het zijn slechts enkele voorbeelden uit mijn rijke carrière als misdaadverslaggever. En wat stelt u daar tegenover?’

God had het niet meer. Als man van de rede en het fatsoen was hij geen partij voor Peter R. de Vries die onbeschaamd zijn giftige woorden op hem afvuurde. God raakte steeds meer de kluts kwijt en hij had flink spijt van zijn komst. Hij stond hier tegenover de waarschijnlijke winnaar van de avond. Een verschrikkelijk mens waarvan hij zich afvroeg of hij er meer van

geschapen had. De Vries was een onbehouwen, respectloze man, vond hij. Als het volk zo'n man wilde, dan kon het hem krijgen wat hem betrof. Ik ben straks weer weg, jullie zitten ermee, dacht hij fijntjes.

Ook het publiek in de studio was duidelijk. Bij Peter R. de Vries klapten ze hun handen stuk. Voor God kon er nauwelijks een bescheiden en plichtmatig applausje af.

God was de draad helemaal kwijt. Zijn woede kwam plots. Had hij nu hiervoor meer dan twee millennia zijn best gedaan? Waarom moest hij deze vernedering ondergaan van die autistische malloot die hem voor bijna heel Nederland wegzette als de eerste de beste idioot? Zo'n afgang verdiende hij niet. Voordat hij afdroop, zou hij nog wel even laten zien uit welk hout hij was gesneden. Dat er met hem niet te spotten viel. Hij haalde uit en met één welgemikte klap sloeg hij Peter R. de Vries tegen de studiovloer.

Maar ik ben over enkele minuten God, wilde Peter roepen. En bovendien heb ik een alibi. Maar de woorden bleven achter zijn gebroken kaak steken.

- o -

Vlakbij de finaletafel hield Johan Derksen God vast terwijl Henk Westbroek op hem insloeg. Het bloed droop van Gods gezicht. Niemand hielp hem. De verwarring was compleet. Het publiek zat met open mond te staren naar een tafereel dat ze waarschijnlijk nooit meer zouden zien. Reinout Oerlemans stond er als versteend bij.

Dan moet ik maar ingrijpen, dacht Mart. Ik ben niet voor niets juryvoorzitter. Hij pakte de microfoon uit Reinouts hand.

'Luister,' riep hij naar het publiek en de camera's. 'De finale, deze avond heeft een volledig andere wending gekregen dan verwacht. In tegenstelling tot vorig jaar toen alles gladjes verliep,' strooide hij nog even zout in de toch al open wonde. 'Zie in deze chaos maar eens een winnaar aan te wijzen. We zouden de hemelse God kunnen nemen, maar hij stond niet op de deelnemerslijst en daarnaast heeft hij door het gebruik van fysiek geweld zijn kansen verspeeld. Henk Westbroek en Johan Derksen verdienen de titel evenmin. Zij kregen domweg onvoldoende stemmen. Peter R. de Vries had kunnen winnen ware het niet dat de reglementen voorschrijven dat de winnaar pratend de eindstreep moet halen. Als ik zo naar hem kijk, zit dat er voorlopig even niet in.'

Mart liet even een stilte vallen voordat hij verderging.

'Daarom,' zei hij genietend van elk woord 'zie ik maar één mogelijkheid. Ik kan niet anders besluiten dan de titel dit jaar niet uit te reiken. De winnaar van vorig jaar behoudt zijn titel en neemt alle honneurs waar. Het is niet anders. Volgend jaar zijn er weer nieuwe kansen.'

Weerwoord kreeg Mart niet meer. Iedereen vond het wel prima. Iedereen was op. Henk Westbroek er Reinout Oerlemans stonden de bar te plunderen. God kreeg van Johan Derksen de enig gewenste opstelling van het elftal van Vaticaanstad. 'Doorgeven aan de paus,' zei Johan er nog streng bij. Pieter Storms en Hugo Borst keken naar elkaar alsof ze water zagen branden. Rita Verdonk was al weg om enkele asielzoekers uit het publiek persoonlijk over de grens te zetten. Naar Peter R. de Vries keek niemand om. Een straaltje bloed liep uit zijn mondhoek. En Mart Smeets? Dolgelukkig pakte hij de wanstaltig grote beker en kuste die zoals hij zo vaak na afloop van voetbalwedstrijden had gezien. Mart was weer God. En zo hoorde het ook, dacht hij intens tevreden.